

دانشکده فنی و حرفه‌ای دختران یزد - حضرت رقیه (س)
جلسه اول کلاس مجازی درس حسابداری مالیاتی-مقطع کاردانی
استاد کفاش پور

مالیات بر درآمد حقوق (قسمت اول)

- تعریف درآمد حقوق
- درآمد مشمول مالیات
- محاسبه درآمدهای غیرنقدی مشمول مالیات
- معافیت‌های مالیاتی درآمد حقوق
- محاسبه درآمد مشمول مالیات حقوق

تعریف درآمد حقوق :

بر اساس ماده ۸۲ قانون مالیاتهای مستقیم : درآمدی که شخص حقیقی در خدمت شخص دیگر (اعم از حقیقی یا حقوقی) در قبال تسلیم نیروی کار خود بابت اشتغال در ایران بر حسب مدت یا کار انجام یافته به طور نقد یا غیرنقد تحصیل می کند.

درآمد مشمول مالیات حقوق:

بر اساس ماده ۸۳ قانون مالیاتهای مستقیم:

درآمد مشمول مالیات حقوق عبارت است از حقوق و مزایای مربوط به شغل اعم از مستمر و یا غیرمستمر قبل از وضع کسور و پس از کسر معافیت‌های مقرر در این قانون.

به طور کلی درآمد حقوق به ترتیب زیر قابل تفکیک می باشد:

الف) حقوق ثابت (اصل حقوق)

ب) مزایای مربوط شغل که به دو بخش مزایای مستمر و غیر مستمر قابل تفکیک می باشد

حقوق و مزایای مستمر نقدی شغلی:

حقوق ثابت - مزایای مستمر شغلی - حق مقام - حق اولاد - حق مسکن - حق ایاب و ذهاب - مدد معاش - فوق العاده‌های (بدی آب و هوا) - محرومیت از تسهیلات زندگی - محل خدمت - اشتغال خارج از مرکز - مرزی - شرایط محیط کار - نوبت کاری - کشیک - جذب - مزایای ارزی - اشتغال مأمورین در خارج کشور)

مزایای مستمر غیرنقدی:

استفاده از مسکن واگذاری از طرف کارفرما (با اثاثیه و یا بدون اثاثیه

استفاده از اتومبیل اختصاصی واگذاری از طرف کارفرما (با راننده و یا بدون راننده)

سایر مزایای غیرنقدی مستمر از قبیل خواروبار، بن،...

مزایای غیرمستمر نقدی:

مزایای غیرمستمر به استناد قانون مالیات‌ها و قانون کار عبارتند از: اضافه‌کار، فوق‌العاده مأموریت، هزینه سفر، پاداش انجام کار، عیدی و پاداش آخر سال

مزایای غیر مستمر غیر نقدی:

وجوه پرداختی بابت لباس کار و یا در اختیار گذاردن آن - پرداختی‌های بابت هزینه درمان و معالجه کارکنان - بازخرید مرخصی - پاداش - بهره‌وری

چگونگی تقویم مزایای غیرنقدی به نقدی

به استناد تبصره ذیل ماده ۸۳ قانون مالیات‌های مستقیم در حال حاضر صرفاً مبنای تقویم درآمدهای غیرنقدی زیر به نقدی مشخص گردیده است:

مسکن با اثاثیه معادل ۲۵ درصد و بدون اثاثیه ۲۰ درصد حقوق و مزایای مستمر نقدی (به استثناء مزایای نقدی معاف موضوع ماده ۹۱ قانون مالیات‌ها) در ماه پس از وضع وجوهی که از این بابت از حقوق کارمند کسر می‌شود.

اتومبیل اختصاصی با راننده معادل ۱۰ درصد و بدون راننده معادل ۵ درصد حقوق و مزایای مستمر نقدی (به استثناء مزایای نقدی معاف موضوع ماده ۹۱ قانون مالیات‌ها) در ماه پس از وضع وجوهی که از این بابت از حقوق کارمند کسر می‌شود.

سایر مزایای غیرنقدی معادل قیمت تمام‌شده برای پرداخت‌کننده حقوق.

مثال : حقوق و مزایای نقدی آقای رسولی (به استثنای مزایای نقدی معاف موضوع ماده 91 ق.م.م) در سال 1395 ماهانه مبلغ 16.000.000 ریال است. آقای رسولی از مسکن با اثاثیه و اتومبیل بدون راننده که کارفرما در اختیار وی قرار داده است استفاده می نماید و ماهانه مجموعاً مبلغ 2.000.000 ریال از این بابت از حقوق وی کسر میشود.

مطلوبست محاسبه مزایای غیر نقدی مشمول مالیات ماهانه ایشان.

تقویم مسکن با اثاثیه به معادل نقدی	$16.000.000 * 25\% = 4.000.000$
تقویم اتومبیل بدون راننده به معادل نقدی	$16.000.000 * 5\% = \underline{800.000}$
جمع مزایای غیر نقدی	4.800.000
مبلغ کسر شده از حقوق آقای رسولی	<u>(2.000.000)</u>
جمع مزایای غیر نقدی مشمول مالیات حقوق	2.800.000

معافیت‌های مالیاتی درآمد حقوق :

- از نظر قانون مالیات‌های مستقیم ، حقوق بگیران را به لحاظ برخورداری از معافیت‌های مالیاتی درآمد حقوق می‌توان به دو گروه زیر طبقه بندی نمود:

گروه اول : افرادی که کلیه درآمد حقوق و مزایای آنها از پرداخت مالیات معاف است.

گروه دوم : افرادی که بخشی از درآمد حقوق و مزایای آنها از پرداخت مالیات معاف است.

معافیتهای مالیاتی درآمد حقوق

گروه اول : افرادی که کلیه درآمد حقوق و مزایای آنها از پرداخت مالیات معاف است:

درآمدهای حقوق (حقوق و مزایا) افراد ذیل به استناد ماده ۹۱ قانون مالیات‌ها از پرداخت مالیات معاف است:

- درآمد حقوق دریافتی روسا و اعضای ماموریت‌های سیاسی خارجی و روسا و اعضاء هیاتهای نمایندگی فوق العاده دول خارجی در ایران از دولت متبوع خود ، بشرط معامله متقابل و همچنین روسا و اعضای هیاتهای نمایندگی سازمان ملل متحد و موسسات تخصصی آن در ایران نسبت به درآمد حقوق دریافتی از سازمان و موسسات مزبور در صورتی که تابع دولت جمهوری اسلامی نباشند.

- درآمد حقوق روسا و اعضای ماموریت های کنسولی خارجی در ایران و همچنین کارمندان موسسات فرهنگی دول خارجی که از دولت متبوع خود دریافت می دارند ، بشرط معامله متقابل.

- دریافتی کارشناسان خارجی از دولت متبوع یا موسسات بین المللی بابت اعزام به ایران از محل کمکهای بلا عوض فنی و اقتصادی و علمی و فرهنگی دول خارجی و یا موسسات بین المللی که با موافقت دولت جمهوری اسلامی به ایران اعزام میشوند.

- دریافتی کارمندان محلی سفارتخانه ها و کنسولگریها ونمایندگیهای دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور، در صورتیکه دارای تابعیت جمهوری اسلامی ایران را نداشته و همچنین به شرط معامله متقابل.

معافیت‌های مالیاتی درآمد حقوق

گروه اول : افرادی که کلیه درآمد حقوق و مزایای آنها از پرداخت مالیات معاف است
(ادامه) :

- بازنشستگان و وظیفه بگیران و مستمری بگیران و وظیفه یا مستمری پرداختی به وراث
- پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعم از نظامی و انتظامی، مشمولان قانون استخدامی وزارت اطلاعات و جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و آزادگان

معافیتهای مالیاتی درآمد حقوق

گروه دوم : افرادی که بخشی از درآمد حقوق و مزایای آنها از پرداخت مالیات معاف است:

- میزان معافیت مالیات بر درآمد سالانه مشمول مالیات حقوق، هر ساله در قانون بودجه سنواتی مشخص می شود.
- به استناد قانون بودجه سال 1395، میزان معافیت موضوع ماده 84 ق.م.م. سالانه 156.000.000 ریال و ماهانه 13.000.000 ریال است.
- به استناد قانون بودجه سال 1398، میزان معافیت موضوع ماده 84 ق.م.م. سالانه 330.000.000 ریال و ماهانه 27.500.000 ریال است.
- به استناد قانون بودجه سال 1399، میزان معافیت موضوع ماده 84 ق.م.م. سالانه 360.000.000 ریال و ماهانه 30.000.000 ریال است.

سایر معافیتهای مالیاتی درآمد حقوق و مزایای این گروه به دو دسته کلی تقسیم می شود :

الف - درآمدهایی که کلاً از پرداخت مالیات معاف است.

ب : درآمدهایی که بخشی از آنها از پرداخت مالیات معاف است.

الف - درآمدهایی که کلا از پرداخت مالیات معاف است:

1. هزینه سفر و فوق العاده مسافرت مربوط به شغل
2. حق سنوات و حقوق ایام مرخصی استفاده نشده
3. مسکن واگذاری در محل کارگاه یا کارخانه جهت استفاده کارگران و خانه های ارزان قیمت سازمانی در خارج از محل کارگاه یا کارخانه که مورد استفاده کارگران قرار میگیرد.
4. خانه های سازمانی که با اجازه قانونی یا به موجب آیین نامه های خاص در اختیار ماموران کشوری گذارده می شود.
5. وجوه حاصل از بیمه بابت جبران خسارت بدنی و معالجه و امثال آن
6. وجوهی که کارفرما بابت هزینه معالجه کارکنان خود یا افراد تحت تکفل آنها مستقیما به وسیله حقوق بگیر به پزشک یا بیمارستان به استناد اسناد و مدارک مثبتة پرداخت نماید.
7. حق عائله مندی و حق اولاد پرداختی به کارکنان شاغل در بخش دولتی

ب- درآمدهایی که بخشی از آنها از پرداخت مالیات معاف است:

1. عیدی سالانه یا پاداش آخر سال جمعا معادل یک دوازدهم میزان معافیت مالیاتی موضوع ماده ۸۴ ق.م.م (برای سال ۱۳۹۹ مبلغ ۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال)

2. مزایای غیرنقدی پرداختی به کارکنان حداکثر معادل دو دوازدهم میزان معافیت مالیاتی موضوع ماده ۸۴ ق.م.م (برای سال ۱۳۹۹ مبلغ ۶۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال)

3. ۵۰ درصد مالیات حقوق کارکنان شاغل در مناطق کمتر توسعه یافته طبق فهرست سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور (برای استان یزد تا سال گذشته بهاباد و خاتم بوده است).

مثال:

- حقوق و مزایای خانم محمدی مدیر اداری یک شرکت خصوصی در فروردین ماه سال 1399 به شرح جدول زیر است:

شرح	مبلغ (ریال)
حقوق ثابت	۲۴.۰۰۰.۰۰۰
فوق العاده شغل	۵.۰۰۰.۰۰۰
حق عائله مندی	۱.۰۰۰.۰۰۰
فوق العاده ماموریت	۳.۵۰۰.۰۰۰
اضافه کار	۲.۰۰۰.۰۰۰
جمع	۳۵.۵۰۰.۰۰۰

مطلوبست محاسبه حقوق و مزایای مشمول مالیات خانم محمدی در فروردین ماه.

حل مثال:

شرح	مبلغ (ریال)
حقوق ثابت	۲۴.۰۰۰.۰۰۰
فوق العاده شغل	۵.۰۰۰.۰۰۰
حق عائله مندی	۱.۰۰۰.۰۰۰
اضافه کار	۲.۰۰۰.۰۰۰
جمع	۳۲.۰۰۰.۰۰۰

فوق العاده ماموریت از مالیات معاف است.

اگر در یک شرکت دولتی کار می کرد حق عائله مندی هم از مالیات معاف میشد.

مبلغ معافیت ماهیانه سال 99 را از مجموع موارد مشمول مالیات کسر می کنیم و مبلغ بدست آمده حقوق و مزایای مشمول مالیات می شود.

$$32.000.000 - 30.000.000 = 2.000.000$$

تمرین جلسه اول:

- حقوق و مزایای خانم ایزدی که در یک شرکت دولتی کار میکند در فروردین ماه سال 1399 به شرح جدول زیر است:

شرح	مبلغ (ریال)
حقوق ثابت	۲۵.۰۰۰.۰۰۰
فوق العاده شغل	۴.۰۰۰.۰۰۰
حق عائله مندی	۱.۲۰۰.۰۰۰
فوق العاده ماموریت	۴.۲۰۰.۰۰۰
اضافه کار	۳.۰۰۰.۰۰۰

مطلوبست محاسبه حقوق و مزایای مشمول مالیات خانم ایزدی در فروردین ماه.

